

ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИКИ СУПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ЕЛЕКТОРАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ НАСЕЛЕННЯ ВЕЛИКОГО МІСТА

В статті подається інформація про електоральну географію та просторову диференціацію результатів виборів саме на регіональному рівні та методика дослідження електоральної поведінки населення.

Ключові слова: Електоральна географія, методика дослідження електоральної поведінки.

This article contains information about the electoral geography, including spatial differentiation of the election results at regional level and features of research methodology electoral behavior of the population.

Key words: Electoral Geography, the study of electoral behavior.

На сьогодні електоральна географія є однією з найбільш розвинутих і динамічних дисциплін політичної географії. Це пов'язано з тим, що вона перебуває на перетині кількох наук: географії, політології, соціології, історії тощо. Її коріння — все ж у географії, а не в політичній науці чи соціології. Просторова диференціація результатів виборів спостерігається не тільки в межах країни, на регіональному рівні, але й на рівні великих міст, що зрозуміло викликає прискіпливу увагу у широкого кола дослідників, в тому числі географів [3]. Вважається, що інтерес до електоральної географії в професійному колі географів зрозуміло тільки завдяки наявності наступних умов:

1. Вибори (різних рівнів) мають суспільне значення (результат незапрограмований та впливає на подальший шлях країни або адміністративної одиниці);

2. Результат має суттєву просторову диференціацію [1].

Саме просторова диференціація результатів виборів є предметною сутністю більшості робіт суспільних географів, присвячених дослідженню електоральної поведінки [2, 4, 5].

Цікавим об'єктом електоральної географії, на нашу думку, може стати велике місто, при чому не тільки за результатами місцевих виборів (в ради та мерів), але й виборів парламентських та президентських.

Проблемним питанням дослідження міст є вибір операційно-територіальних одиниць (ОТО). Дуже часто, в суспільно-географічних дослідженнях, місто розглядається як симплекс – найменша, неділима одиниця дослідження з гомогенними властивостями. Існуючий міський районний поділ, на рівні якого фіксується соціально-економічна інформація для дослідження міста, на нашу думку, занадто узагальнений і вимагає більш детального дослідження.

Тому, в якості ОТО доцільним є використання існуючої сітки виборчих дільниць. Їх густа мережа, особливо в мікрорайонах висотної забудови, дозволяє отримати репрезентативну мережу, яка є носіями багатьох географічних ознак.

В узагальненому вигляді методи дослідження електоральної поведінки населення великого міста та очікувані результати їх застосування наведено в таблиці 1. Зрозуміло, що наведені методи та підходи не відображають всього спектру можливих суспільно-географічних засобів досягнення результату та потребують вдосконалення та подальших розробок.

Таблиця 1.

Методи, підходи та очікувані результати дослідження електоральної поведінки населення

Метод	Очікуваний результат
Картографічний	Побудова мережі ОТО, створення тематичних картосхем результатів зонування, оверлейний аналіз, районування території об'єкта дослідження
Математично-статистичний	Розрахунок інформаційної бази, районування, багатовимірна типізація ОТО, встановлення регресійно-кореляційних залежностей між кількісними показниками електоральної поведінки та незалежними ознаками
Порівняльно-географічний	Порівняльна характеристика виділених внутрішньоміських районів з особливостями демографічної поведінки населення

ЛІТЕРАТУРА:

1. Пилипенко І. О. Методи та методики суспільно-географічних досліджень: Навчальний посібник. / І. О. Пилипенко, Д. С. Мальчикова. – Херсон: ПП Вишемирський В.С., 2009. – 156 с.
2. Пилипенко І. О. Соціально-економічні портрети електоральних регіонів Херсонської області / І. О. Пилипенко // Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наукових праць. – Вип. 246: Географія. – Чернівці: Рута, 2005. – С.181-189.
3. Топчієв О. Г. Основи суспільної географії: Підручник для студ. географ. спеціальностей. – Одеса: Астропринт, 2009. – 544 с.
4. Хан Є.А. Електоральна географія Криму: Автореф. дис. ... канд. геогр. наук/ Одеський державний університет ім. І.І. Мечнікова. – Одеса., 1999 – 20 с.
5. Шишацький В.Б. Деякі електорально-географічні особливості перебігу президентських виборів в Україні у 2004 р. // Регіональні проблеми України: географічний аналіз та пошук шляхів вирішення. Збірка наукових праць. – Херсон: ПП Вишемирський, 2005. – С. 258-262